

Eensgezind de toekomst in?

Een regionale intercollegiale toetsing levert extra voordelen op ten opzichte van 'gewone' intercollegiale toetsing. Doel is om met en van elkaar te leren en zo de variatie in indicatiestellingen misschien wel terug te dringen. De indicatiestelling is per organisatie immers anders. Regionaal intercollegiaal toetsen is meer dan toetsen alleen, er vinden gesprekken plaats over knelpunten en succesfactoren voor het intercollegiaal toetsen. Er worden best practices en documenten gedeeld. Niet elke organisatie zit immers op hetzelfde punt in het implementeren en borgen van de intercollegiale toetsing.

Door het uitwisselen van alle ervaringen, best practices en praktische informatie kunnen wijkverpleegkundigen elkaar inspireren en verder helpen op het gebied van indicatiestelling. Veel collega's geven aan dat intercollegiale toetsing een goede manier is om ongewenste praktijkvariatie tegen te gaan, van elkaar te leren en plezier te houden in het werk. Ons doel is dan ook om alle zorgorganisaties in Nederland te laten aansluiten bij intercollegiaal toetsen en de procesbegeleiders van de zorgorganisaties zich organiseren in regionale toetsgroepen.

Het begon allemaal in 2022 bij de "Expertkring intercollegiale toetsing en indiceren" (afdeling wijkverpleegkundigen V&VN, 2023). Daar ontmoetten Nicolien Meijer (Laurens) en Caroline Smeets (Careyn) elkaar. Beiden zijn opgeleid als procesbegeleider en wijkverpleegkundige. Bij de kennismaking bleek dat ze veel ontwikkelden op het gebied van indicatiestelling binnen de aanspraak wijkverpleging voor de eigen organisatie. Om kennis en kunde uit te wisselen over het hele brede onderwerp indicatiestelling besloten zij samen dat het zinvol zou zijn om intercollegiale toetsing te organiseren met de procesbegeleiders van beide zorgorganisaties.

Nicolien en Caroline maakten beiden de procesbegeleiders van de eigen organisatie enthousiast en zo ontstond de eerste organisatie-overstijgende intercollegiale toetsing in september 2022. Hierbij bracht Caroline haar casus in, waarna deze volgens de 'roddelmethode' werd besproken. Dit leverde leermomenten op over zelfredzaamheid van de cliënt in de indicatie. Alle deelnemers waren zeer enthousiast over deze sessie. Het was prettig te merken dat we al veel dingen op dezelfde manier doen. Er is veel geleerd over hoe de deelnemers de collega's in dit proces van zelfredzaamheid konden meenemen en hoe ze eenduidig bepaalde zaken in de anamnese en het zorgplan konden verwerken.

De ontwikkelingen op het gebied van indicatiestellingen in de wijk gaan snel en tijdens de afgelopen congres reeks indicatiestelling (V&VN Webinars & Offline-event, 2022) werd kennisgemaakt met Anneke Driessen die voor zorgorganisatie Aafje werkt als wijkverpleegkundige en procesbegeleider. Zij was binnen haar

organisatie bezig met het opzetten van de intercollegiale toetsing en wilde delen in de kennis en kunde die er al was in de regio. Zij werd uitgenodigd voor de tweede intercollegiale toetsing in maart 2023 [zie kader]. En zijn nu drie organisaties aangesloten bij de regionale intercollegiale toetsing.

Hoe blijven procesbegeleiders bekwaam?

Een procesbegeleider is een wijkverpleegkundige die de cursus voor procesbegeleiding gevolgd heeft. Hierdoor is zij in staat om het proces van de intercollegiale toetsing goed te begeleiden. Procesbegeleiders zorgen dat iedereen meedoet, dat de inhoud centraal staat en weten ook veel van de wet- en regelgeving omtrent indicatiestellingen. Om bekwaam te kunnen blijven zullen zij zich ook moeten scholen, bijvoorbeeld door in hun eigen organisatie deel te nemen aan intercollegiale toetsing of door het deelnemen aan een masterclass (Collegamento, 2022) waar ze met andere procesbegeleiders de theorieën van intercollegiale toetsing doornemen. Ook is het mogelijk om regionaal een intercollegiale toetsing op te zetten.

Vanuit onze best practice om regionaal intercollegiaal te gaan toetsen, hebben we tips geformuleerd ter inspiratie:

1. Begin met een kleine stap en benader een collega van een andere regionale zorgorganisatie. Dat kan via de sociale kaart, regionale samenwerkingsverbanden of scholingen. Maar denk ook aan LinkedIn, het verenigingsplatform van de afdeling wijkverpleegkundigen van V&VN of landelijke congressen;
2. Nodig elke keer weer een nieuwe regionale zorgorganisatie erbij uit. Zo wordt de toetsgroep groter en worden andere wijkverpleegkundigen geïnspireerd;
3. Wissel met elkaar uit wat de stand van zaken is met betrekking tot het organiseren van intercollegiale toetsing in de organisatie (deel knelpunten en succesfactoren);
4. Deel documenten met elkaar, het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden;
5. Mail vooraf de te toetsen casus en stel de toetsingsmethodiek vast;
6. Prik altijd op het laatst een nieuw datum en bepaal wie de volgende casus aanlevert zodat iedereen hier rekening mee kan houden;
7. Voer een bewijsstuk op van de intercollegiale toetsing in het kwaliteitsregister voor ODA punten (kwaliteitsregister V&V, 2023).

De intercollegiale toetsing van 30 maart 2023

Er meldden zich acht collega's vanuit Aafje, Careyn en Laurens. Allen werkzaam als wijkverpleegkundige en procesbegeleider in het gebied Rotterdam, Zuid-Holland-Zuid. Na een voorstelronde hebben we het gehad over de manier van intercollegiale toetsing opzetten, borgen en evalueren in de eigen organisatie. Hieruit nemen we allemaal iets mee voor onszelf. Onderling waren er al eerder documenten uitgewisseld over hoe we in onze eigen organisatie de intercollegiale toetsing inhoudelijk vorm geven. Veel overeenkomsten zagen we hierin en een aantal verschillen waar we over gesproken hebben. Dit nemen we mee ter inspiratie naar onze eigen organisatie. Zoals de sterkere koppeling tussen Nic, Noc, Nanda en Omaha System. Daarna zijn we de eigenlijke intercollegiale toetsing gaan doen. De casus was al eerder gedeeld met de deelnemers. Een casus met een rauw randje; geen mooi kant & klaar verhaal dat helemaal klopt. Hiervan kan je dus echt leren. We besloten intercollegiaal te toetsen met de roddelmethode. De leervraag werd uitgesproken en daarop werden er open vragen gesteld ter verdieping. Na het doorvragen zijn we professioneel gaan roddelen, wat gaat er goed en wat had je zelf anders gedaan? Met een aantal nieuwe inzichten en mogelijke oplossingen ging onze collega uiteindelijk weer naar huis en kwamen we tot een gezamenlijke conclusie: Stap 1 van het verpleegkundig proces (V&VN, 2020) met betrekking tot het informatie verzamelen is de basis van je indicatie en daar was het misgegaan in deze casus. Als je de informatie niet goed verzamelt in je anamnese, zal er geen goed vervolg van het verdere proces zijn. Hierdoor zijn verpleegkundige diagnoses, doelen en interventies niet gericht op de oorzaak van het probleem. Hierdoor ontstaat er symptoombestrijding in plaats van werken aan de oorzaak.

Achtergrond indiceren en intercollegiale toetsing

Sinds 1 januari 2015 stellen wijkverpleegkundigen de indicaties voor de zorg vanuit de zorgverzekeringswet (Zvw) voor zowel de zorg in natura (gecontracteerde- en niet gecontracteerde zorg) en het persoonsgebonden budget. Uit de eerste bevindingen van het onderzoek naar praktijkvariatie indicatiestelling (AWO-limburg, 2023) blijkt dat er na acht jaar indiceren door wijkverpleegkundigen veel praktijkvariatie is in de indicatiestellingen. Vanuit de beroepsgroep willen we meer eenduidigheid in de indicatiestellingen. Zodat vergelijkbare zorgvragen in gelijkwaardige situaties overal in Nederland op

eenzelfde wijze geïndiceerd worden. Om dat te bereiken kan intercollegiale toetsing ingezet worden. Intercollegiale toetsing is een instrument om met elkaar en van elkaar te leren, om hiermee de indicatiestelling eenduidiger te maken en de zorg kwalitatief te verbeteren. Het is een gestructureerde manier om met elkaar in gesprek te gaan onder begeleiding van een procesbegeleider. Dankzij SOW subsidies (RVO, 2021) zijn inmiddels procesbegeleiders opgeleid en hebben diverse organisaties de afgelopen twee jaar intercollegiale toetsing voor wijkverpleegkundigen geïmplementeerd.

Wat is intercollegiale toetsing?

Intercollegiale toetsing is een vorm van deskundigheidsbevordering waarbij verpleegkundigen als beroepsgenoten onder elkaar en volgens een afgesproken systematiek reflecteren op het professioneel handelen van de casusinbrenger. Bij intercollegiale toetsing staat het individuele professionele handelen van de deelnemer centraal. Hierbij gaat het nadrukkelijk niet alleen om de competenties van zorgprofessionals, maar kunnen alle CanMeds-rollen aan bod komen. Bij intercollegiale toetsing wordt het professioneel handelen achteraf kritisch beschouwd vanuit ervaringen (eigen en andermans) en theoretische inzichten (beroepsnormen, kwaliteitsstandaarden, richtlijnen, protocollen, meetinstrumenten, theorieën en onderzoeksbevindingen). Intercollegiale toetsing heeft tot doel (Harder, 2021):

- Het vergroten van de kwaliteit van het (eigen) professioneel handelen in het zorgproces;
- Het bereiken van een leereffect voor de groep en het individu;
- Het verkrijgen van nieuwe inzichten en verbetervoorstellen voor toekomstig professioneel handelen.

Bronnen

- Afdeling wijkverpleegkundigen V&VN (2023). Indiceren en intercollegiale toetsing. Geraadpleegd 28 juni 2023 op <https://www.venvn.nl/afdelingen/wijkverpleegkundigen/expertkringen/indiceren-en-intercollegiale-toetsing/>
- AWO-Limburg (2023). Praktijkvariatie indicatiestelling. Geraadpleegd 28 juni 2023 op <https://www.awolimburg.nl/nl/projecten/praktijkvariatie-indicatiestelling>
- Collegamento (2022). Masterclass procesbegeleider intercollegiale toetsing voor wijkverpleegkundigen groot succes. Geraadpleegd 28 juni 2023 op <https://collegamento.nl/actueel/masterclass-met-procesbegeleiders->

[intercollegiale-toetsing/](#)

- Harder, C. (2021). Criteria intercollegiale toetsing. Geraadpleegd 28 juni 2023 op <https://www.venvn.nl/media/lcod1bvh/criteria-intercollegiale-toetsing.pdf> .
- Kwaliteitsregister V&V (2023). Kwaliteitsregister V&V. Geraadpleegd 28 juni 2023 op <https://www.venvn.nl/registers/kwaliteitsregister/>
- RVO (2021). Handreikingen en voorbeelden SOW. Geraadpleegd 28 juni 2023 op <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/sow/handreikingen-en-voorbeelden#verbeteren-deskundigheid>
- V&VN (2020). Handreiking Verpleegkundig Proces bij indiceren en organiseren van verpleging en verzorging in eigen omgeving. Geraadpleegd 28 juni 2023 op <https://www.venvn.nl/media/x3enwye5/handreiking-verpleegkundig-proces-jan-2020-def.pdf>
- V&VN Webinars & Offline-event (2022). Samenwerking in indicatiestelling. Geraadpleegd 28 juni 2023 op <https://indicatiestelling.weebly.com/>